

**Ajuntament
de Barcelona**

Estratègia de Barcelona per l'enfortiment de la FP

PLA ESTRATÈGIC 2012-2015

Introducció

En l'actual conjuntura econòmica esdevé tan imprescindible encertar les polítiques econòmiques com les polítiques de formació i qualificació professional del capital humà del país. En aquest darrer sentit, i per primera vegada, sembla que hi ha un consens força general entre els representants polítics i els diferents agents econòmics i socials que la FP ha de jugar un paper fonamental en l'assentament de noves bases formatives sobre les quals projectar una diversificació econòmica de sectors econòmics basats en la qualificació de la nostra població. I en aquest aspecte la FP està cridada a jugar un rol estratègic sense precedents.

Europa planteja clarament els reptes que té per competir amb les economies més dinàmiques del món i tots ells passen ineludiblement pel coneixement i qualificació de les persones. En la societat del coneixement, la FP ha de ser l'eix de la nova economia per proveir de tècnics mitjos i superiors a les empreses, però també per a generar iniciatives emprenedores, tal i com ha fet sempre. La importància d'establir coneixement en tota la cadena de valor del capital humà d'una empresa és l'única fórmula per fer de les nostres empreses unitats de producció competitives basades en la innovació de processos i productes. Es tracta de materialitzar un cercle virtuós que és la base de les economies més musculades i les que avui suporten millor l'envit de la crisi: formació → qualificació → innovació → productivitat → internacionalització.

L'estratègia Europa 2020¹ posa deures en educació i ocupació a tots els països UE amb un llistat d'indicadors que cal tenir aconseguits per aquesta data. Bona part d'ells, de manera directa o indirecta, tenen relació amb la FP:

- Taxa d'ocupació > 75% entre la població de 20 i 64 anys
- Taxa d'atur dels joves menors de 25 anys < 5%
- Taxa de fracàs i abandonament escolar prematur (APE) < 10%
- Taxa d'estudiants entre 20-24 anys amb estudis secundaris postobligatoris > 90%
- Taxa de titulats amb estudis superiors (grau superior i grau universitari) > 40%
- Assolir nivells de formació continuada entre els treballadors >15 %

Val dir que Barcelona i Catalunya es troben encara lluny d'assolir aquests fites, raó de més per desplegar una estratègia que permeti reduir distàncies en alguns d'aquests d'indicadors.

¹Europa 2020: estratègia per al creixement de la UE. Comissió Europea.

Àmbit territorial	Despesa pública en educació respecte al PIB. Valor	Població ocupada de 20 a 65 anys (2011)		Taxa d'atur dels joves menors de 25 anys (2011)		AEP joves de 18-24 anys (2011)		Població d'entre 20 i 24 anys amb estudis secundaris postobligatoris	
		75%		5%		10%		90%	
Repte 2020									
Catalunya	4,2	51,1*	-24,0	71,6 / 36,7 **	-49,2	26,0	-16,0	:	:
Espanya	5,0	61,6	-13,4	46,4	-41,4	26,3	-16,3	61,7	-28,3
Unió Europea 27	5,4 (s)	68,6	-6,4	21,4	-16,4	13,5	-3,5	79,5	-10,5
Zona Euro (UE 17)	:	68,6	-6,4	:	:	14,7	-4,7	77,0	-13,0
Bèlgica	6,6	67,3	-7,7	18,7	-13,7	12,3	-2,3	81,6	-8,4
Dinamarca	8,7	75,7	0,7	14,2	-9,2	9,6	0,4	70,0	-20,0
Alemanya	5,1	76,3	1,3	8,6	-3,6	11,5	-1,5	75,8	-14,2
França	5,9	69,2	-5,8	22,9	-17,9	12,0	-2,0	83,8	-6,2
Finlàndia	6,8	73,8	-1,2	20,1	-15,1	9,8	0,2	85,4	-4,6
Suècia	7,3	80,0	5,0	22,9	-17,9	6,7	3,3	88,7	-1,3
Regne Unit	5,7	73,6	-1,4	21,1	-16,1	15,0	-5,0	80,1	-9,9
Noruega	7,3	79,6	4,6	8,7	-3,7	16,6	-6,6	71,2	-18,8
Suïssa	5,6	81,8	6,8	3,5	1,5	6,3	3,7	83,0	-7,0

* Contempla la població de 16 a 64 anys

** joves de 16 a 19 anys i joves de 20 a 24 anys

Font: Fundació BCN FP 2012 a partir de dades Eurostat i Idescat

Però aquests no són els únics deures. La Comissió Europea, en el seu Comunicat de Bruges 2010, convida als estats membres a treballar a sol i serena en l'objectiu d'un conjunt de recomanacions imprescindibles per a la millora -en aquest cas sí- dels sistemes de FP europeus.

Aquestes directives i recomanacions versen sobre 6 línies de treball:

1. Fer de la FP una opció d'aprenentatge atractiva. A curt termini, les autoritats han de promoure l'atractiu de la FP i recolzar les activitats que permetin als estudiants familiaritzar-se amb els itineraris i les possibilitats de carrera que s'ofereixen.
2. Fomentar l'excel·lència, la qualitat i l'adequació de la FP al mercat laboral. Entre el 2011 i el 2014 s'han de produir avenços en l'aplicació dels Marcs nacionals de garantia de la qualitat. La cooperació entre centres FP i les empreses ha de millorar-se, sobretot amb períodes de pràctiques dels professors en les empreses. El sistema ha de reportar als centres de FP informació sobre la capacitat d'inserció professional dels titulats FP.

3. Flexibilitzar les condicions d'accés a la FP i al sistema de qualificacions. A nivell nacional, i a curt termini, serà precís revisar els incentius per a participar en la FP així com els drets i obligacions de les parts interessades. Les autoritats nacionals haurien de realitzar les actuacions oportunes per a fomentar la participació en la FP. Per al 2012 caldria adaptar-se als nivells del Marc Europeu de Qualificacions.
4. Promoure la mobilitat internacional en la FP. Els Estats membres han d'animar, sobretot als estudiants i professionals, a participar en els programes de mobilitat internacional; igualment haurien d'animar a les autoritats locals i regionals, així com als centres de FP, a que desenvolupin estratègies d'internacionalització. L'estudi d'idiomes hauria d'integrar-se en els programes de FP.
5. Incentivar la innovació, la creativitat i l'esperit empresarial, així com l'ús de les noves tecnologies. A nivell nacional, s'han de fomentar les associacions entre els centres de FP, els ensenyaments superiors i els centres de disseny, art, investigació i innovació. Els centres de FP haurien de dotar-se de l'equipament necessari en matèria de noves tecnologies. El foment de les experiències pràctiques han de fomentar també la promoció de l'esperit empresarial.
6. Aconseguir que la FP sigui accessible per a tots, sobretot millorant la seva contribució a la lluita contra l'abandonament escolar (APE). Cal fomentar la participació de persones poc qualificades i d'altres grups «de risc» a través de serveis de recolzament i d'orientació adequats, utilitzant les noves tecnologies i els sistemes de seguiment existents.

És des d'aquest marc europeu –el de Europa 2020 i el de Bruges 2010- que la ciutat de Barcelona planteja la **“Estratègia de Barcelona per l'enfortiment de la FP”** amb un pla estratègic pel període 2012-2015 que concentra actuacions diverses sobre 6 eixos estratègics.

Eixos estratègics.

- **Coneixement i innovació sistèmica de la FP.** Habilitar els mecanismes i els recursos necessaris per a facilitar l'anàlisi, l'evolució, la millora, el coneixement i la innovació del sistema de la formació professional en col·laboració amb els agents econòmics, acadèmics, polítics i socials de Barcelona i la RMB.
- **Difusió i orientació.** Promoure el coneixement social i una millor orientació acadèmica i professional vers els ensenyaments de FP com una formació de qualitat i una opció laboral.
- **Competència i qualificació.** Promoure l'adquisició de la competència i qualificació professional dels nostres joves, la seva requalificació i acreditació de competències professionals per a capitalitzar la seva experiència laboral i facilitar un millor posicionament davant del mercat laboral.
- **Cultura del treball.** Fomentar els valors del treball, les competències transversals, el talent professional i la cultura emprenedora entre els estudiants de formació professional de la ciutat.
- **Internacionalització.** Impulsar projectes internacionals per a la mobilitat i la transferència de coneixement entre agents dels sistemes de formació professional i fomentin l'experiència professional i l'aprenentatge de les llengües, en especial, la llengua anglesa.
- **Integració.** Promoure actuacions que potenciïn agregacions estratègiques entre empreses, administració, parcs tecnològics i centres de formació professional per a generar sinèrgies i posicionament de la FP de Barcelona.

Línea Estratégica 1

Contribuir al desenvolupament d'un sistema de formació professional de qualitat i eficaç per a la ciutat, tenint com a referent els diferents agents econòmics i socials de Barcelona i de la RMB.

OE1. Habilitar els mecanismes i els recursos necessaris per a facilitar l'anàlisi, l'evolució, la millora, el coneixement i la innovació del sistema de la formació professional en col·laboració amb els agents econòmics, acadèmics, polítics i socials de Barcelona i la RMB.

OP11 Identificar l'evolució de la formació respecte als nous requeriments productius, així com l'encaix de noves necessitats dels sectors vers l'oferta de formació en FP d'acord amb els nous estàndards de producció, científics, tecnològics i socials.

1. Organitzar jornades, seminaris i esdeveniments que promoguin la divulgació, la recerca i la innovació de la formació professional (Tribuna FP).
2. Monitoritzar les dades i indicadors del sistema de formació professional de Barcelona (Anuari FP, Observatori FP).
3. Analitzar i diagnosticar tendències i necessitats de la formació professional en el context de sectors emergents o sectors evolucionats (Sectors Emergents: Indústries alimentàries, Nàutica, TIC).

OP12 Construir coneixement sistèmic de la formació professional i fer-ne difusió entre els diversos agents públics i privats que participen en el sistema de FP.

1. Fer difusió dels estudis sobre formació professionals en l'àmbit local, nacional i internacional (CEDEFOP, OCDE, etc.).
2. Realitzar i publicar informes de l'estat i de l'evolució de la FP i el mercat laboral a Barcelona (SISP).
3. Difondre entre els centres de formació i el col·lectiu docents, les novetats, tendències i activitats en matèria de FP de la ciutat (Seminaris, web, twitter, Facebook Butlletí FP+).

OP13 Establir línies de col·laboració acadèmica amb la universitat per a la innovació, l'intercanvi i la transferència de sabers entorn a la qualitat de la formació a la ciutat.

1. Constituir una comissió permanent de treball amb representants de la FP, la universitat i agents econòmics i socials (Taula FP-universitat).

2. Fomentar la participació de professorat i estudiants de centres de FP a projectes I+D de la universitat.
3. Definir un model comú de convalidacions de mòduls formatius per a l'ingrés a la universitat i possibilitar passarel·les formatives per l'alumnat de la FP i universitat.
4. Fomentar la formació permanent del professorat i dels responsables de centres de FP possibilitant programes i campus de formació amb la universitat (Escola d'estiu).
5. Promocionar una càtedra universitària sobre el sistema de la FP.

OP14 Crear aliances amb empreses, entitats i institucions per a potenciar la innovació en el sistema, en els centres i en els diferents ensenyaments de FP.

1. Impulsar accions i projectes que tinguin com a finalitat la innovació i la millora del sistema de la FP i la qualitat de la seva oferta formativa (Pla mesures InnovaFP)
2. Implicar als agents i col·laboradors, públics i privats, en el suport i execució de projectes d'innovació en FP.
3. Potenciar la FP on-line com a via per a la qualificació de la població activa.

OE2. Promoure el coneixement social i una millor orientació acadèmica i professional vers els ensenyaments de FP com una formació de qualitat i una opció laboral.

OP21 Impulsar iniciatives de difusió i coneixement dels estudis de FP en els centres educatius, entre els joves, les seves famílies i en els entorns econòmics.

1. Potenciar els recursos de difusió i informació sobre la FP (Web fundaciobcnfp.cat, Campanya Informa't, etc.).
2. Impulsar la Guia FP electrònica com un recurs d'informació i orientació en l'ESO, i entre els estudiants i les famílies (Guia FP web i smartphone).
3. Participar en fires sectorials, esdeveniments professionals i entorns de formació de RR.HH per a la promoció i coneixement de la FP entre les empreses (Degusta, MWC, etc., IESE, ESADE).
4. Crear un servei d'alumni pels estudiants que han realitzat FP a Barcelona.

OP22 Impulsar un model d'orientació acadèmica i professional a la ciutat de Barcelona.

1. Crear una comissió de treball per a determinar i establir un model de orientació professional a la ciutat.
2. Oferir serveis i recursos d'orientació professional en l'elecció d'itineraris formatius professionals i de formació al llarg de la vida (Portal de recursos d'orientació de Barcelona, Bona pràctica d'orientació a Barcelona, Hot Line, etc.).
3. Impulsar accions per a la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raó de gènere i per a la promoció dels estudis tecnològics en l'oferta formativa de FP.
4. Mantenir el servei d'acompanyament personal i tècnic a joves i fer xarxa amb els centres d'adults de la ciutat.

Línea Estratègica 2

Impulsar iniciatives per a la millora del procés de transició a la vida activa del jovent, especialment per a l'alumnat amb més dificultats d'inserció laboral.

OE3. Promoure l'adquisició de la competència i qualificació professional dels nostres joves, la seva requalificació i acreditació de competències professionals per a capitalitzar la seva experiència laboral i facilitar un millor posicionament davant del mercat laboral.

OP31 Impulsar projectes per a la realització d'estades en empreses que facilitin l'adquisició de les competències professionals dels joves, incrementin el valor de l'experiència i els donin un major coneixement de la professió

1. Promoure la qualitat de les estades de pràctiques entre les empreses de la ciutat i la RMB (Estudi sobre els factors d'eficàcia a les pràctiques "FCT on plus", Protocol de bones pràctiques per un model de pràctiques d'excel·lència, Manual d'estades pràctiques per al tutor d'empresa, , Seminari d'anàlisi, reflexió i difusió entre empreses i centres FP, Reconeixement d'empreses que fomenten pràctiques de qualitat i/o projectes de referència en FP).
2. Ampliar la participació d'empreses i entitats sectorials per a diversificar l'oferta i posar en valor la formació pràctica en l'empresa i la captació de talent (Signatura de nous convenis amb empreses, Increment d'empreses en el projecte Beca-Empresa).
3. Impulsar experiències de formació pràctica en empreses en el marc d'una formació en alternança dual (Comissió de treball CEB-Fundació BCN, Impuls de noves experiències a Barcelona).

4. Afavorir l'aplicació de la metodologia de la simulació d'empresa a la FP (Empresa a l'aula).

OP32 Impulsar i dissenyar processos per a la requalificació, acreditació i especialització dels estudiants i professionals per a millorar el seu accés al mercat laboral.

1. Promocionar màsters de FP per a titulats de grau superior de FP i d'estudis universitaris.
2. Oferir servei d'informació sobre els processos d'acreditació de competències professionals adquirides per la via de l'experiència professional (Acredita't).
3. Potenciar els programes de qualificació professional per a joves provinents del fracàs escolar o del seu abandonament prematur (PQPI, EOM, SEFED, etc.).

OP33 Fomentar la relació entre empreses i centres de formació professional per a millorar la inserció laboral de l'alumnat.

1. Establir relacions de col·laboració entre centres de formació professional, entitats i empreses de la ciutat i de la RMB (convenis).
2. Detectar necessitats de processos de selecció en les empreses.
3. Oferir places de mobilitat internacional a les empreses del sector.
4. Participació de les empreses en projectes mixtes d'estudiants i treballadors que permetin un aprenentatge real des de la pràctica.
5. Gestionar un servei de borsa de treball per donar resposta a les necessitats de les empreses i sortida laboral als estudiants dels centres de FP.

Línea Estratègica 3

Fomentar la cultura del treball de qualitat per a la millora del capital humà, optimitzant la inserció laboral del jovent de la FP en el context d'una ocupació qualitativa a fi de reforçar el desenvolupament econòmic de la ciutat.

OE4. Fomentar els valors del treball, les competències transversals, el talent professional i la cultura emprenedora entre els estudiants de formació professional de la ciutat.

OP41 Impulsar iniciatives per a consolidar una cultura emprenedora a la ciutat des de la formació professional.

1. Promoure l'execució i finançament de projectes de caràcter empresarial, factibles, innovadors i dissenyats pels centres d'FP.
2. Donar suport a projectes i mesures impulsades des dels centres d'FP que impliquin innovacions curriculars i metodològiques per a donar oportunitats laborals al alumnat.
3. Mantenir l'interès i foment de la cultura emprenedora als centres d'FP establint relacions de col·laboració amb les empreses i el mercat laboral.
4. Impulsar la formació del professorat sobre la cultura emprenedora.
5. Fomentar la recerca i els estudis d'indicadors i resultats de projectes d'emprenedoria entre els graduats d'FP i els estudiants d'altres nivells formatius a la ciutat.
6. Desenvolupar estratègies que incentivin la implicació i el suport financer per a projectes d'emprenedoria.
7. Realitzar campanyes de foment de la cultura emprenedora entre l'alumnat d'FP de grau superior, premiant l'elaboració de projectes de caire emprenedor.
8. Reconèixer, publicar i difondre els millors projectes d'emprenedoria de FP a la ciutat (FPempren).

OP42 Impulsar seminaris amb empreses per a la promoció dels valors laborals i les competències clau dels sectors econòmics per a la seva propagació entre els estudiants de FP.

1. Realitzar taules sectorials amb empresaris de diferents sectors professionals per a la promoció de les competències professionals en el lloc de treball (cultura del treball).
2. Donar suport a concursos i premis que reconguin els valors en el treball (Projecte de Vida Professional).
3. Promoure conferències i xerrades de referents professionals sobre la importància dels valors en el treball i les competències transversals.

Línea Estratégica 4

Contribuir a través de la formació professional a la consolidació del concepte de Barcelona territori obert a Europa, mitjançant la gestió d'accions de mobilitat per Europa per al jovent, el professorat de formació professional i per al personal directiu.

OE5. Impulsar projectes internacionals per a la mobilitat i la transferència de coneixement entre agents dels sistemes de formació professional i fomentin l'experiència professional i l'aprenentatge de les llengües, en especial, la llengua anglesa.

OP51 Promoure l'adquisició de competències professionals i lingüístiques a través d'estades en de mobilitat en empreses internacionals.

1. Promocionar i gestionar la mobilitat de beques per a l'alumnat de grau superior de Barcelona (Erasmus).
2. Promocionar i gestionar la mobilitat de beques per a l'alumnat de grau mitjà de Barcelona (Leonardo).
3. Promocionar i gestionar projectes de mobilitat pel professorat de FP per al coneixement i contrast de metodologies de treball i sistemes de FP (Leonardo).
4. Fomentar l'ampliació de la durada de les estades de mobilitat per tal d'incrementar la qualitat de la competència professional i lingüística.
5. Promoure estades internacionals amb personal directiu de centres d'FP de Barcelona pel coneixement d'altres sistemes formatius.
6. Establir xarxa amb altres entitats que promouen estades internacionals per afavorir la mobilitat d'estudiant i professorat de FP de la ciutat.
7. Assessorar i acompanyar als centres de FP de Barcelona per a accedir a processos de mobilitat i gestió d'ajuts europeus.
8. Fomentar la realització d'estades de joves, de les ciutats de la Xarxa FP a empreses de Barcelona.

OP52 Impulsar les relacions internacionals i la participació en projectes de transferència de coneixement amb altres països per identificar tendències i promoure la millora del sistema de FP a Barcelona.

1. Participar en projectes d'acreditació europea (European Credit System for Vocational Education and Training- ECVET) per a crear i facilitar coneixement sobre els sistemes de FP europeus.
2. Promoure la participació en projectes internacionals de transferència de coneixement i tecnològic amb altres partners de la FP.
3. Organitzar jornades de divulgació, coneixement i intercanvi de sistemes de formació professional (Alemanya, França).
4. Participar en projectes internacionals i fòrums relacionats amb la formació professional i la mobilitat com a eina formativa.
5. Formalitzar relacions amb les institucions, empreses i entitats europees per aconseguir una major mobilitat i vinculació amb la FP de la ciutat.
6. Establir convenis amb empreses multinacionals i nous socis que col·laborin amb la mobilitat nacional i internacional.

7. Promoure esdeveniments que possibilitin l'interès per la ciutat de Barcelona i permetin donar a conèixer l'oferta formativa de la FP a Barcelona i la seva vinculació al teixit productiu de la ciutat.

OP53 Potenciar el coneixement de la llengua anglesa entre els estudiants de FP de Barcelona.

1. Promoure el coneixement i l'ús de la llengua anglesa i altres llengües d'interès estratègic per a facilitar la incorporació al món laboral mitjançant la mobilitat d'empreses estrangeres a la ciutat i la mobilitat internacional per a l'alumnat i professorat dels centres d'FP.
2. Impulsar projectes que fomentin metodologies d'aprenentatge de l'anglès entre els estudiants de FP de Barcelona.

Línea Estratègica 5

Participar en la identificació i gestió dels centres integrals que es desenvolupin a la ciutat de Barcelona per tal de contribuir en la integració de les ofertes formatives professionalitzadores.

OE6. Promoure actuacions que potenciïn agregacions estratègiques entre empreses, administració, parcs tecnològics i centres de formació professional per a generar sinèrgies i posicionament de la FP de Barcelona.

OP61 Promoure centres integrals de formació professional de Barcelona, centres de referència nacional i clústers entre els centres de FP pel desenvolupament econòmic de la ciutat.

1. Promoure el centre de FP Anna Gironella de Mundet com a centre de referència nacional en la família tèxtil a Barcelona.
2. Promoure el centre de referència nacional FP Bonanova i impulsar la seva agregació al clúster de salut i biotecnologia de la Barceloneta, estudiant la possibilitat de traslladar-se a algun equipament proper.
3. Impulsar els centres integrats de FP de Barcelona en el camp de la família audiovisual.
3. Promoure el clúster de la nàutica de Barcelona com a agregació estratègica d'especialitat de formació professional.
4. Detectar sinèrgies entre els sectors econòmics i els centres de FP de la ciutat que facilitin la concentració i clusterització de centres i empreses relacionades amb l'FP.

5. Fomentar les agregacions estratègiques pel desenvolupament territorial i la integració de l'FP a sectors determinats.

Inversió.

La inversió prevista per al període 2012-2015 és de **2.800.000 euros**.

Beneficiaris.

El nombre d'estudiants que es beneficiaran del desplegament de projectes i actuacions que preveu aquest pla estratègic serà de **53.000**

Barcelona, desembre de 2012